UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Articulus I. Quis sit Minister Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

Visual Library

§. 2. *Nugn. Bonac. Dian.* p. 2. t. 15. R. 46. dicunt Sacerdotes tantùm venialiter peccare, si formam proferant in lingua patria, & rectè monet *Gob.* t. 2. n. 88. consultius esse, ut Parochi doceant obstetrices formulam baptizandi in lingua patria, quamvis enim possint latinè retinere, tamen faciliùs in latina turbabuntur, & errorem committent. Addit *Gob.* n. 169. Parochos mortaliter peccare, si non examinent obstetrices, an rectè baptizare sciant, obstetrices autem sub mortali teneri addiscere modum baptizandi, docent *S. Anton. Henriq. Regin.* aliique multi cum *Aversa* q. 67. s. 2. §. *Teneri. Nec obstat*, quòd fortè alii fiant adfuturi, qui formam sciant, ideóque obstetrices videatur excusare *Suar.*, cujus sententiam probabilem esse dicunt *Dian.* & *Dicast.* d. 2. n. 18. *nam* ipsæ ex officio tenentur adesse puerperis, non item alii, & sæpe occurrit occasio, quâ infans nascens de vita periclitetur. 270.

De forma Græcorum, *baptizatur* (non, baptizetur) *servus vel serva Christi* in nomine &c. optimè discurrit *Arcudius* l. 1. c. 8., & ostendit utramque esse bonam, quamvis dicerent, *baptizetur.*

DUBIUM III.

De Ministro Baptismi.

ARTICULUS I.

Quis sit Minister Baptismi.

RESP. Validè ministrat omnis homo ratione utens, cujuscumque fidei vel infidelitatis, status, 271.

»status aut sexûs : licitè, tanquam Minister or»dinarius & ex officio, Sacerdos habens jurisdi»ctionem, aut commissionem, vel ex ejus com»missione, Diaconus : In casu tamen extremæ »necessitatis, omnis, qui potest validè, etiam fa»cit licitè, teneturque, ut proximo succurrat. »Lay. l. 5. t. 2. ca. 7. Unde resolves

» I. Non tantùm Diaconus, sed nec Parochus, »aut Episcopus, absque commissione extra suam »Diœcesin, vel Parochiam, (vel intra eam alie»nos) licitè baptizat ; ideoque etiam peccant »parentes, qui sine licentia sui Prælati alieno de»ferunt prolem baptizandam, cùm violent jus »Parochi, Lay. l. c.

» II. Diaconus non tantùm in extrema necessi»tate, sed etiam in alia notabili, baptizare po»test : Et quidem cum solennitate, ex commis»sione Episcopi vel Parochi ; ùt si v. g. ob multi»tudinem baptizandorum, aliud ve grave impe»dimentum, id ipsi facere non possint. Lay. l. c.

» III. Cùm in necessitate confertur Baptismus, »servandus est ordo ; ita ut si adsit, & non detre»ctet Sacerdos vel Diaconus, is reliquos præce»dat: Sic etiam Clericus laicum, vir mulierem, fi»delis infidelem, nisi fortè inferior melùs nove»rit modum, ùt solent obstetrices, (quæ proinde »examinari, & approbari debent à Pastoribus) »vel alia justa causa sit, ùt quia virum ad parien»tem ingredi non decet. Quòd si laicus baptizet »præsente Sacerdote, & secundùm quosdam, »etiam præsente Diacono, censent esse mortale, »quia id laico tantùm competit ob defectum Sa»cerdotis, qui sine injuria Ordinis & Sacramen»ti, talem licentiam dare non potest. In reliquis,

per-

perversio illius ordinis est tantùm veniale, præ-»
terquam si coram fideli hæreticus adhiberetur,»
quod volunt esse mortale Lay. n. 4. Kon. »

ADDENDA.

Q. 47. *Quid circa Ministrum sit præterea notandum.* Rz. seqq. 272.

§. 1. Minister ordinarius est solus homo viator, secundùm dicta n. 50. Si tamen quis scireturesse baptizatus à bono Angelo, vel Sancto aliquo, putant *Angel. Sot. Gob.* tr. 2. n. 158. non fore rebaptizandum, quia præsumendum esset, tale Sacramentum esse jussu Dei collatum, & ideo habendum pro rato, utì etiam notant *S. Th. Lugo* aliique cum eodem *Gob.* t. 1. n. 50.

§. 2. Non requiritur certa ætas ad Ministrum Baptismi, utì habet communis contra *Abbat.*, qui putavit baptizantem debere esse 18. annis adultiorem baptizato, ut sicuti est pater ejus spiritualis, ita potuerit esse carnalis, sed ratio illa nulla est, nam Parochus triginta annorum omnino licitè baptizat Judæum centum annorum, *Gob.* t. 2. n. 151. 273.

§. 3. Quamvis baptizare non sit actus jurisdictionis circa baptizandum, cùm baptizandus necdum sit subjectus Ecclesiæ, tamen est actus habentis jurisdictionem circa fideles, quibus aggregandus est baptizandus, aggregatur enim illi Ecclesiæ, in qua baptizatur, hinc soli Parocho, per se, competit baptizare in sua Parochia, *Dicast.* d. 2. à n. 10. Unde quamvis *Paulus* III. singulis de Societate JESU facultatem concedat ministrandi Pœnitentiam, Eucharistiam, aliáque ecclesiastica Sacramenta sinè alicujus præjudicio, 274.

non est tamen illis data facultas baptizandi, nequidem in terris infidelium, ubi fundatæ sunt Ecclesiæ, hoc enim foret in præjudicium Episcoporum & Parochorum ibi existentium, *Castrop.* tr. 19. p. 9. Si tamen proprii Parochi frequenter dissimulent, tum censeatur tacitè consentire; imò *Hurt.* & *Gob.* n. 132. putant sufficere ratihabitionem de futuro prudenter præsumptam.

275. §. 4. Peregrini possunt sibi eligere locum Baptismi, ubi volunt, *Barbos. Gob.* n. 133. Quòd si mulier pariat in pago alieno, duabus aut tribus horis à domo sua dissito, si vult, potest prolem baptizandam mittere ad Ecclesiam suam, potest tamen etiam ad alienam, ubi est, *Gob.* supra: In hoc tamen alieno pago proles non deberet à proprio, sed ab hujus pagi Parocho baptizari. *Gob.* n. 135.

276. §. 5. Absente Parocho potest quivis Sacerdos in necessitate, quamvis non extrema, fungi ejus officio, etiam solenniter, *Vasq. Gob.* n. 136. Ut autem Diacono committi possit Baptismus, etiam solennis, non requiritur nisi rationabilis causa, v. g. si Parochus non possit ob infirmitatem vel ob aliud justum impedimentum, & absit alius Sacerdos, *Suar. Laym. Con. Disast. Gob.* n. 137. Parochus verò Diaconus, & necdum Sacerdos potest jure ordinario, etiam solenniter baptizare. *Gob.* n. 139.

277. §. 6. Parenti prohibitum est baptizare propriam prolem legitimam, unde huic extra summam necessitatem præferenda est in baptizando mulier, *Gob.* t. 2. n. 142. & t. 7. n. 413. Quòd si laicus extra necessitatem baptizet, etiam non so-

solenniter, videtur esse mortale, utì habent *Suar.* d. 31. s. 4. aliique cum *Dicast.* d. 2. n. 20. & *Aversa* q. 67. s. 2. §. *Quartò.* contra *Sot.* & alios, quia in re gravi agit contra prohibitionem Ecclesiæ. Imò si non adsit, nisì Sacerdos censuratus, *Sayrus* l. 2. c. 2. n. 16. dicit hunc præferendum esse laico, quia necessitas dat omnibus habilitatem; sed oppositum probabiliùs dicunt *Suar. Bonac.* & alii, quia cum hìc non detur tanta necessitas, prohibitio non cessat obligare censuratum, ut abstineat. Deniq; si infans necdum totaliter egressus ex utero sit baptizandus, mulier præferenda est cuicunque viro, etiam proprio Parocho, sic enim exigit honestas, *Platel.* p. 5. n. 143. Et de Baptismo talis infantis plura dicentur à n. 291.

Græci aliqui putant solum Sacerdotem esse Ministrum Baptismi, quo absente permittunt infantem sine Baptismo emori, sed hunc errorem rectè confutat *Arcudius* l. 1. c. 1. ex ipsis Auctoribus græcis, iterum hic c. 12. dub. 1.

Q. 48. An licitum sit deferre vel mittere infantem, ut baptizetur à Prædicante hæretico. Rl. n. per se loquendo, quia peccat Minister indignus, si Sacramentum ministret, & peccat laicus, si baptizet, utì constat ex hactenus dictis, ergo qui mittendo vel deferendo infantem causa est, cur Prædicans, qui indignus & laicus est, baptizet, saltem ideo peccat, quia ejus peccato cooperatur, petitque Sacramentum ab eo, qui hìc & nunc non potest, nisi indignè, ministrare. 278.

Quæstio potissima est, an aliquando possit esse justa causa, vel circumstantia excusans petitionem ejusmodi Baptismi à Prædicante conferendi, v. g. si sub gravissima pœna alicubi prohibi- 279.

hibitum sit catholicis parentibus, ne proles suas aliò ferant baptizandas, quid facere possint vel debeant. Circa hunc casum,

§. 1. Suadent omnes, si mater advertat se vicinam partui, ut proficiscatur ad locum catholicum, ibique natam prolem catholicè baptizari faciat, & postea domum reversa, si possit sinè incommodo, faciat prolem à Prædicante inscribi libro baptizatorum, per hoc enim nullam in eo spiritualem potestatem agnoscit, sed tantùm adhibet cautelam pro habenda suo tempore attestatione suscepti Baptismi.

280. §. 2. Si v. g. mater sit catholica, & pater acatholicus, qui velit infantem quocunque tandem loco natum post aliquod tempus baptizari à suo Prædicante, *Less.* in auct. V. *Baptismus.* Casu 1. dicit matrem posse facere, ut infans antea privatim baptizetur catholicè, etiam à muliere, si alius desit, quia mater habet jus ad talem Baptismum prolis suæ, maximè si esset diu exspectandus Baptismus Prædicantis, cum periculo, ne moreretur infans: Putat tamen *Verjuys* t. 6. a. 6. patrem postea esse admonendum de Baptismo jam collato, ne secundâ vice baptizari faciat. Quòd si esset justa ratio id reticendi, posset permitti secundus Baptismus. Quòd si etiam parentes catholici non possent sinè gravissimo incommodo talem prævium Baptismum manifestare, *Arsdekin* in resol. de hæreticis. q. 30. dicit posse silere, ostendendo tamen, quod sibi non placeat, si à Prædicante baptizetur. Si autem certò præviderent hoc futurum, *Lugo* de fide d. 14. s. 5. n. 164. dicit melius esse, ut infans priùs non baptizetur à catholico, quia videtur esse minus malum,

malum, quòd infans baptizetur ab hæretico, quàm quòd rebaptizetur.

§. 3. Si supponamus casum, quòd catholici parentes sint gravissimè puniendi, nisi infantem positivè faciant vel petant baptizari à Prædicante, *Less.* casu 1. *Verj.* suprà, *Pignat.* tom. 7. cons. 55. n. 2. dicunt id petere aut facere non posse: Rationem dant 1. quia cùm baptizatio sit actus religionis, petere baptizationem à Prædicante tanquam Ministro publico, est tacitè profiteri illum esse verum Ministrum talis ceremoniæ & Sacramenti ordinariè conferendi, hoc autem profiteri nullo casu licitum est, etiamsi mors esset subeunda, inquit *Verj.* 2. Quia *Pignat.* Consul. 41. refert declaratum esse à *Clemente VIII.*, non licere extra necessitatem extremam, nequidem à schismaticis, recipere Sacramenta, quia non est licitum cum illis communicare in sacris ritibus, ergo multò minùs ab hæreticis. 281.

Hæc sententia est quidem absolutè tenenda tanquam vera, quia tamen certum est in multis locis, ubi sunt talia pœnalia edicta, parentes catholicos facere deferri proles suas ad Prædicantes, uti habeo ex litteris & relatione Missionariorum, sitque durum omnes ejusmodi catholicos damnare, vel eis negare Sacramenta, si id cavere nolint, fortè dici posset *ad primam rationem*, quòd petere baptizationem in istis circumstantiis sit tantùm profiteri, quòd Prædicans sit validus Minister Baptismi, qualis revera est, & ideo nunc illum requirat, quia cogitur, & aliter evitare non potest injustam vexam. Quod *Conf.* nam nullus catholicus aut etiam acatholicus in circumstantia talis pœnæ injunctæ judicabit talem 282.

lem parentem velle per hoc agnoscere in Prædicante potestatem spiritualem, quia circumstantiæ coactionis simul loquuntur, & dicunt tantùm requiri, tanquam validè potentem baptizare. *Ad secundam*, consequenter dicendum esset, non peti ab eo ceremonias, sed tantùm permitti, adeóque in eis non communicari; peti autem solum Baptismum pro tali necessitate, utì peti posset in necessitate extrema infantis, si nullus nisi Prædicans eum baptizare posset, quamvis prævideretur adjecturus ceremonias suas. Et in utroque casu maneret obligatio petendi à Sacerdote catholico suppleri ceremonias Ecclesiæ, utì fatetur *Pignat.* Cons. 55. n. 8.

Dices. Ergo etiam potero ob metum mortis cum calvinistis habentibus suam cœnam stare, & ore admittere panem à Prædicante. R. n. seq. tum quia certum mihi est, Prædicantem non esse, nequidem validum Ministrum cœnæ Domini; tum etiam, quia omnes prudenter judicarent, me directè communicare in illa ceremonia cum illis: nec me juvaret contraria interna intentio, utì non juvat illum, qui ante idolum thus iujiceret igni, intendens se illo odore pascere.

Hæc dicta pro excusatione ejusmodi parentum catholicorum relinquo definienda sapientiore aliorum judicio.

ARTICULUS II.

An duo possint simul unum baptizare.

283. »RESp. I. Si alter applicet materiam, alter formam, nullus erit Baptismus, quia dicens se ab-